

с изпълнения на *Ламбада* от зурнаджийска група [Pettan, 1992:119].

Цитирането на латинохитове от зурнаджийи може да се обясни със стремежа им да правят *модерна музика*, съзвучна с вкусовете и желанията на аудиторията. В България през 90-те години на XX век най-комерсиална е етнопопмузиката, а от западната – латиномузиката, затова и много етнопопхитове са български кавърверсии на латинохитове [Димов, 2001:89].

Опитвайки се да бъдат актуални като *чалгата* през 90-те години на XX век, зурнаджиите активизират процеса на еkleктично смесване на различни музикални идиоми в музиката си, като създават тематично хибридна музика, в която си съжителстват елементи от локалната, балканската и световна танцова музика.

Локални характеристики на зурнаджийския репертоар

Главно старата, традиционна зурнаджийска музика се определя географски според локалната зурнаджийска традиция – Петричка, Разложка и Гоцеделчевска. Зурнаджиите имат в репертоара си танцови и песенни мелодии *на трапеза*, които са емблематични за съответния регион и непознати и рядко срещани в другите. За свирачите от Разложко *стари* техни песни са *Ибиш ага*, *Подухнаха пределските ветрове*, *Чернооко девойче*, на която играят *бабугерите*, *Шумарско хоро*, *Чорбаджийско хоро*. За зурнаджиите от Гоцеделчевско стар местен репертоар са *хора* като *Юч аяк*, *Кушак*, *Таушан* и песни като *Дуйни ми дуйни*. За музикантите от Петричко тяхна музика са цикълът *Русалийски игри*, *тежките хора* (*Бойна*, *Арнаут*, *Драма*), съборските оградженски *хора*.

В същото време има инструментални пиеси, които се свирят и в трите зурнаджийски центрове на Югозападна България. Такива са някои обредни мелодии, като сватбената *Ела се вие* и особено зурнаджийските версии на популярни македонски песни, които се свирят в *китка* (*на хоро* или *на трапеза*): *Море сокол пие*, *Ай да идем*, *Яно*, *Снощи е Добра*. В разпространената из целия Пирински край репертоарна част попадат *новите песни* – инструментални версии на надрегионалния и обикновено балкански етнопоп.

За по-пълно и точно представяне на зурнаджийския репертоар ще се опитаме да съберем и подредим по региони изпълняваната от зурнаджийи музика според архивна информация, научни публикации и наши теренни материали. Списъкът от зурнаджийски пиеси представя характерен за Петричко, Разложко и Гоцеделчевско репертоар през последните 50 години.

Зурнаджийски репертоар от Петричко

Най-старите фонозаписи от Петричкия район, с които разполагаме, са правени през 1959 г. от Иван Качулев и се съхраняват в Архива на Института за изкуствознание при БАН. Записани са 16 мелодии, именувани: *Бойна*, *Честото*, *Драма*, *Тиквич*, *Испасен* (вероятно *Испаиче*), *Бичак*, *Кривото*, *Елбасан*, *Винка* (вероятно *Гинка*), *Арнаут хавасъ*, *Първа Брезница*, *Втора Брезница*, *Петруно*, *Русалии*, *Чифте тел*, *Къламата*. През 1965 г. Качулев записва в Петрич разговор със зурнаджийи за органологията, основен и пореден тон на зурната и три мелодии: *Стари дядо*, *Ела се вие превива* и *Брезница*. През 1973 г. на терен в Петрич Иван Кумичин записва 22 хоровадни мелодии, представени от зурнаджийи и петрички танцьори, водени от Илия Вретенаров: *Кажси, моме*, *Честото*, *Ески Драма* – първа мелодия (бавна част – б.а.),